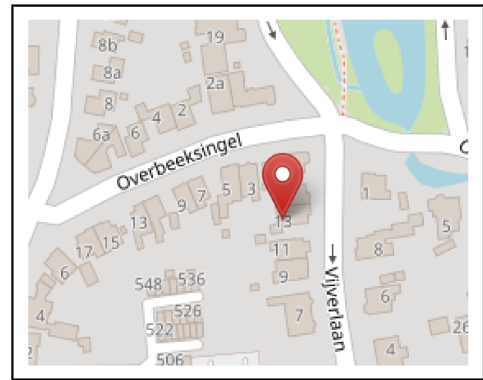

Dubbel woonhuis
Vijverlaan 13-15
6881 HK Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000455, 0000456
Inschrijving register 25 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 254, I 253

Historie en ligging:

Dit dubbele pand werd in 1908 door architect C. van Engelenburg ontworpen aan de westzijde van de Vijverlaan in het villapark Overbeek. Het villapark Overbeek werd in 1901 aangelegd op het landgoed van het in de 18de eeuw na een brand herbouwde landhuis Overbeek. De barokke tuinaanleg was in 1800 vervangen door een park in landschapsstijl. Het landgoed werd in 1900 te koop aangeboden en op 21 juli 1901 werd het met huis verkocht voor f 150.000,-. De koper was de mede door W. Honig op 15 december 1900 opgerichte NV Villapark 'Overbeek'. Honig was een succesvol architect die in Velp en omgeving werkzaam was en middels het villapark tevens een manier zag om zijn praktijk uit te breiden. Honig was later o.a. gemeente-opzichter en lid van de gemeenteraad en tevens in 1903 betrokken bij de aanleg van het villapark Schonenberg. Het in de traditionele landschapsstijl uitgevoerde ontwerp werd gemaakt door de bekende landschapsarchitect Hugo A.C. Poortman (1858-1953) en was gebaseerd op de Hollandse villaparken zoals het door Springer ontworpen villapark Duin en Daal in Bloemendaal. Er werden vijf nieuwe wegen aangelegd en de gracht rond het huis werd vergraven tot een centrale waterpartij met watervalletjes, rots partijtjes en het eiland met de muziektent. De oude bomen werden zoveel mogelijk gespaard. In de eerste drie meest succesvolle jaren werden de villa's in eigen beheer gebouwd en ontworpen door Honig. Later werden de villa's ook door andere architecten ontworpen. De vroegste bebouwing in het villapark kwam tot stand aan de Overbeeklaan en het begin van de Boulevard. Het huis Overbeek werd na een aantal mislukte pogingen om het landhuis te behouden als postkantoor of gemeentehuis in 1906 verkocht aan de bouwmaatschappij 'Westerkwartier' uit Amsterdam om gesloopt te worden. Door het terrein werd vervolgens een weg aangelegd die het in het verlengde lag van de Vijverlaan. Dit grote dubbele pand heeft een voortuin en een zeer kleine achtertuin en is van de weg gescheiden door een mooi vormgegeven ijzeren spijlenhek. De linkerzijgevel van het naastgelegen pand, Vijverlaan 17, is identiek aan de zijgevels van dit huis. Het pand werd in hetzelfde jaar gebouwd door dezelfde architect in een Overgangsarchitectuur. Deze benaming is van toepassing op veel bouwwerken die rond de eeuwwisseling zijn ontstaan en die een overgang vormen van de neostijlen en het historisme naar een meer moderne, niet of nog weinig aan historische stijlelementen gebonden architectuur. Over het algemeen is er sprake van het door elkaar gebruiken van elementen uit de neorenaissance, de chaletstijl en de Art Nouveau/Jugendstil, naast Berlagiaanse en rationalistische kenmerken.

Plattegrond en opbouw:

Het grote tweelaags pand heeft een plattegrond in de vorm van een rechthoek. De baksteengevels zijn uitgevoerd in baksteen en gemetseld in kruisverband. Rond het pand loopt een gepleisterde plint en ter hoogte van de onder-, de wissel-, en bovendorpels zijn sierbanden in gele en rode verblendsteen, afgewisseld met groen

geglazuurde stenen, aangebracht. De vensters hebben aan de bovenzijde een segmentboog met gepleisterde geboorte- en sluitstenen en gedecoreerd met groen geglazuurde koppen. Ook de boogtrommels zijn met metselmozaïek in rode en gele verblendsteen en groen geglazuurde stenen gevuld.

Het pand is gedekt door een overstekend samengesteld en afgeplat dak op schoren en is belegd met gesmoorde Tuile du Nord pannen. Onder de schoren bevindt zich een uitgemetselde laag rode verblendsteen. De buitenste traveeën van de vier assen tellende gevel zijn aan de voor- en aan de achterzijde als risaliet uitgevoerd en hebben aan de voorzijde een topgevel waarvan het dak een wolfeind en geprofileerde windveren heeft. Op de wolfeinden bevinden zich pironen. Tussen beide risalieten bevinden zich op het voorschild en op het achterschild enkele dakkapellen met draairamen. Op diverse plaatsen op het dak zijn schoorstenen aangebracht. Rondom het dak loopt een geprofileerde bakgoot.

Voorgevel:

De voorgevel heeft een symmetrische indeling met vier vensterassen, waarvan de buitenste twee zijn uitgevoerd als risaliet en zijn voorzien van een gepleisterde en geschilderde topgevel. Elk risaliet bevat op de begane grond twee gekoppelde schuiframen met 12-ruits bovenlichten. De ramen in het risaliet rechts hebben nog de oorspronkelijke luiken voor het onderraam. Op de verdieping bevindt zich een stolpraam met een 18-ruits bovenlicht en daarboven, ter plaatse van de zolder een dubbel 9-ruits draairaam. De vensterdorpels zijn schuin geplaatst. Tussen beide risalieten bevinden zich op de begane grond twee serres met een tussenplaatsen baksteenafscheidings. De serres hebben een bovenliggende balkon met een houten balkondeuren met bovenlichten (nr. 13 met 18-ruits bovenlicht) en luiken voor de deuren (nr. 15). Boven alle vensters bevinden zich segmentbogen als genoemd.

Linker zijgevel:

Deze gevel heeft een asymmetrische indeling. De ingangsportiek heeft een hoefijzer boogvormige afsluiting. In de portiek bevindt zich een dubbele paneeldeur met een veelruits bovenlicht. De as rechts van het portiek bevat op de begane grond een schuifraam met een 18-ruits bovenlicht met daarboven een stolpraam met dezelfde vormgeving. Boven de portiek bevindt zich een iets smaller stolpraam, eveneens met dezelfde vormgeving. De as links van de portiek doorbreekt de dakrand en wordt bedekt door een lessenaars dak. Deze as bevat boven elkaar twee rechthoekige trappehuisvensters met velkleurige glas-in-loodramen. Daaronder zijn twee rechthoekige vensters met glas-in-loodramen en tralies aangebracht. Links daarvan twee smallere vensters en uiterst links op de begane grond een schuifraam met een enkelruits bovenlicht en op de verdieping een stolpraam met 18-ruits bovenlicht.

De achtergevel:

Ook bij de achtergevel zijn de twee buitenste assen als risaliet uitgevoerd. Daartussen bevindt zich bij nr. 15 een serre met veelruits bovenlichten en een bovenliggende balkon met de Originele houten balustrade. Op het balkon bevindt zich een dubbele tuindeur met een 18-ruits bovenlicht en persiënnes. Bij nr. 13 ontbreekt de serre en is de balkonbalustrade vernieuwd. De oorspronkelijke tuin- en balkondeuren zijn vervangen.

De rechter zijgevel:

Deze gevel heeft dezelfde indeling als de linkerzijgevel. Bij alle vensters in deze gevel zijn de oorspronkelijke luiken voor de onderramen nog aanwezig. Het dakschild rechts naast het topgeveltje heeft een dakkapel.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de ligging in het voor de gemeente Rheden unieke villapark Overbeek (situeringswaarde).
- als onderdeel van de grotendeels uit het eerste decennium van de 20ste eeuw daterende villabebouwing van het villapark Overbeek. Het naastgelegen pand, Vijverlaan 17, is door dezelfde architect in hetzelfde jaar gebouwd en heeft een identieke zijgevel (ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik;

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1a, 1c, 1d, 2a, 20 d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel - 2016

Foto: Jan Eggink / fotoclub Veluwezoom. © CC BY-NC-ND